

Vergaderjaar 1983–1984

18 323

Verruiming van de regeling inzake voorlopige teruggaaf van belastingen en enige andere wijzigingen

Nr. 5

VOORLOPIG VERSLAG

Vastgesteld 30 mei 1984

De vaste Commissie voor Financiën¹ heeft de eer over haar voorlopige bevindingen inzake dit wetsvoorstel als volgt verslag uit te brengen.

De leden van de fracties van C.D.A., V.V.D., D'66 en R.P.F., die bijdragen aan dit verslag leverden, gaven te kennen in het algemeen met instemming van dit wetsvoorstel te hebben kennis genomen. De leden van de V.V.D.-fractie merkten in dit verband op, dat de voorgestelde maatregelen huns inziens zeker zouden bijdragen tot de zo noodzakelijke verbetering van de relatie tussen de belastingplichtige en de fiscus. De rechtvaardigheid van een zo spoedig mogelijke teruggave aan belastingplichtigen van gelden waarop deze recht kunnen doen gelden is zo evident, zo meenden zij, dat het verwonderlijk is dat deze maatregelen eerst nu zijn voorgesteld. Naar de mening van de leden van de D'66-fractie komt het wetsvoorstel tegemoet aan een veel geuite maatschappelijke wens. Als teruggaaf van belastingen te lang duurt, wordt vaak terecht irritatie bij de belastingplichtigen opgeroepen. De mogelijkheid tot bespoediging van de teruggaaf door middel van een negatieve voorlopige aanslag biedt hiervoor een redelijke oplossing.

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen of ontwikkelingen in de automatisering de voorgestelde voorrangregeling in feite overbodig zouden kunnen maken. In welke mate bij voorbeeld zou de teruggaaf van belastingen kunnen worden bespoedigd, wanneer de loonbelastingkaarten niet langer handmatig bij de aangiftebiljetten zouden worden gevoegd maar er ook in dit opzicht geautomatiseerd zou worden. Is bovendien in dit verband bij de formulering van onderdeel A van artikel 1 voldoende rekening gehouden met de mogelijkheid om aangifte te doen met behulp van de zogenaamde personal computer?

Deze leden stemden in met het voorstel om in de wet een ruim geformuleerde bepaling betreffende de negatieve voorlopige aanslag op te nemen met het oog op nu nog niet voorziene ontwikkelingen. Kan nader worden meegedeeld welke verdere toepassingsmogelijkheden denkbaar worden geacht? Houdt het voorstel in, zo vroegen deze leden voorts, dat elke belastingplichtige, die aan alle voorwaarden van de nieuwe regeling heeft voldaan, erop kan rekenen dat een negatieve voorlopige aanslag wordt verleend, ingeval de voorrangspost niet tijdig kan worden afgedaan?

De leden van de V.V.D.-fractie memoreerden, dat blijkens de toelichting op het wetsvoorstel (blz. 9) nadere regels zullen worden gesteld, die een

¹ Samenstelling:

Leden: Joekes (VVD), voorzitter, Van Dis (SGP), Scholten (de groep Scholten/Dijkman), Van der Hek (PvdA), Kombrink (PvdA), ondervoorzitter, Rienks (PvdA), Engwirda (D'66), Woltgens (PvdA), De Korte (VVD), Gerritse (CDA), Van Dijk (CDA), Couprie (CDA), Van Iersel (CDA), Herfkens (PvdA), Wolters (CDA), Van Nieuwenhoven (PvdA), Janmaat (Centrumpartij), Hummel (PvdA), Eshuis (CPN), Linschoten (VVD), Van Rey (VVD), De Grave (VVD) en Paulis (CDA).
Plv. leden: Voorhoeve (VVD), Schutte (GPV), vacature PvdA, Tazelaar (PvdA), Ter Veld (PvdA), Groenman (D'66), Beckers-de Bruijn (PPR), Tripels (VVD), Mateman (CDA), Van der Burg (CDA), Hermsen (CDA), Van der Linden (CDA), Salomons (PvdA), Nijland (CDA), Zijlstra (PvdA), Stemerding (PvdA), Van der Spek (PSP), Nijhuis (VVD), Rempt-Halmmans de Jongh (VVD), Hermans (VVD), Weijers (CDA).

teruggaaf door middel van een negatieve voorlopige aanslag beperken, indien een belastingplichtige in voorafgaande jaren, bij voorbeeld door een bewust te lage aangifte, duidelijk een niet bedoelde toepassing van dit middel heeft uitgelokt. Gelet op het feit dat tegen voorlopige aanslagen geen beroep- en/of bezwaarmogelijkheden aanwezig zijn, waren zij van oordeel, dat deze beperking van het recht op een voorlopig teruggaaf zo duidelijk mogelijk geformuleerd moet zijn en slechts bij evidente gevallen dient te worden toegepast. Gaarne zagen deze leden derhalve een nadere en concrete uiteenzetting over de inhoud, welke de regering zich voorneemt aan de voorwaarden voor bovengenoemde beperking te geven.

Overigens namen zij aan, dat een dergelijke beperking ook geldt voor een voorlopige teruggaaf in verband met verwachte WIR-premies. Wat dat betreft vroegen zij zich af wat de strekking is van de zinsnede op blz. 8 van de memorie van toelichting, dat via de negatieve voorlopige aanslag het niet-betwiste deel van de WIR-premies zal worden verrekend. Geldt dat ook voor te verrekenen inkomstenbelasting?

Op blz. 8 van de memorie van toelichting wordt tevens opgemerkt, dat de wetgever bij voorheffingen ervan uitgegaan is, dat de belastingplichtige een vermindering of teruggaaf moet vragen over het tijdvak waarin deze worden of zijn ingehouden, doch dat om uiteenlopende redenen door de belastingplichtigen van de daartoe bestaande regelingen niet altijd gebruik wordt gemaakt, en deze regelingen ook niet voor alle gevallen uitkomst bieden. Gaarne zagen deze leden op deze passage een nadere toelichting. Is hier geen verbetering mogelijk?

De leden van de fractie van D'66 vroegen hoeveel voorrangsposten over de jaren 1981 en 1982 nog niet zijn afgedaan. Bij welk deel van de bijna 2 mln. aangiftebiljetten inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting die jaarlijks worden ingediend, waarbij om een voorkeursbehandeling wordt verzocht, lukt het niet om afdoening in het jaar van indiening te realiseren? Onder meer door het bijvoegen van loonopgaven zal naar verwachting een versnelling van de afhandeling van voorrangsposten kunnen optreden. Hoeveel voorrangsposten zullen desondanks in de toekomst nog zodanig vertraging oplopen dat ze niet binnen het jaar van indiening kunnen worden afgedaan?

Deze leden vroegen voorts aan welke voorwaarden een belastingplichtige precies dient te voldoen om in aanmerking te komen voor een negatieve voorlopige aanslag als gevolg van het verrekenen van WIR-premies. Welke specificaties dient hij bij te voegen?

De leden van de C.D.A.-fractie zeiden zich te kunnen verenigen met het systeem van voorlopige teruggaaf bij verliescompensatie.

De leden van de V.V.D.-fractie merkten ten aanzien van dit onderdeel van het wetsvoorstel op niet overtuigd te zijn door de in het nader rapport gebruikte argumentatie, dat de bemerkingen van de Raad van State in punt 2 van zijn advies onjuist waren. Het feit alleen dat in de voorgestelde wettekst een besluit tot het verlenen van een voorlopige teruggaaf niet als een beschikking is aangeduid leek hun onvoldoende om aan te nemen dat in dezen artikel 23 AWR niet van toepassing is, aangezien materieel sprake is van een besluit dat niet of nauwelijks van een beschikking is te onderscheiden. Kan dit probleem niet worden ondervangen door in de voorgestelde wettekst te bepalen dat tegen een besluit tot het verlenen van een voorlopige teruggaaf geen bezwaar en beroep mogelijk is?

De leden van de V.V.D.-fractie waren voorshands niet overtuigd van de noodzaak bij voorlopige teruggaven in het kader van de carryback de verliezen voor niet meer dan 60% in aanmerking te nemen. Voor een dergelijke tijdelijke inbreuk op een gewenste systematiek dienden naar het oordeel van deze leden zwaarwegende argumenten te zijn. Welk extra kaseffect zou optreden indien de verliezen volledig in aanmerking zouden

worden genomen, zo vroegen zij. Veroorzaakt deze beperking tot 60% niet een extra druk op de werkbelasting van de belastingdienst?

De leden van de fractie van D'66 vroegen of de regering voornemens is het percentage van de verliezen, die in 1984 bij de vaststelling van voorlopige teruggaven in aanmerking worden genomen, in de komende jaren te verhogen.

De leden van de R.P.F.-fractie hadden het voornemen om in dit jaar bij de achterwaartse verliescompensatie niet meer dan 60% van de verliezen in aanmerking te nemen bij de vaststelling van voorlopig teruggaven als enigszins onbevredigend ervaren. Dit percentage is immers slechts budgettair bepaald? Met het oog hierop vroegen zij of het wellicht mogelijk is het te verwachten inhaaleffect te vermijden door de voorlopige teruggaaf te beperken tot aangiften over het kalenderjaar 1983, dan wel boekjaren die na 30 juni 1982 zijn aangevangen, waarbij dan de verliezen in hun geheel in aanmerking worden genomen. Zij achtten dit te verdedigen, omdat aangiften over eerdere jaren, waarbij een verlies is berekend, toch binnen afzienbare tijd moeten worden vastgesteld. Kan de regering, behalve haar oordeel over dit alternatief, tevens een indicatie geven van de budgettaire consequenties ervan? Kan overigens worden aangenomen, dat de beperking tot 60% in 1985 niet meer zal gelden?

Voorts vroegen deze leden een nadere motivering voor de stelling op blz. 11 van de memorie van toelichting, dat invoering van de negatieve voorlopige aanslag niet leidt tot een «relevant grotere» personeelsbehoefte bij de belastingdienst. Geldt dit voor alle inspecties of moet hier onderscheid worden gemaakt? Wat wordt in dit verband onder «relevant» verstaan?

De voorzitter van de commissie,
Joekes

De griffier van de commissie,
Witteveen